

עלוון שבועי

נחלת שדה

חידושי תורה בדרך הדרוש
והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת שדה" על התורה והמועדים

357 פ"ק פ"ט מאצטק תש"ע ס' ח' ז' י"ז
לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482,
ניתן לקבל את העלוון במייל etayba1@gmail.com

הנושא: מעלת הדגלים

צורך נקרא חבירו, בנין יהושע, אלא קרא גבראל אחד וכו'.
ע"כ. ושוב חזינו ששייך קנאה אצל המלאכים.

ונראה לומר, כי בעצם בריאתם של המלאכים קיימת קנאה, אולם במציאות הם אינם מקנאים בחבריהם, וזאת מחמת הדגלים, היינו הדגל תפקידו לתת למלאך הבנה להכיר את מקומו ואת תפקידו לבל יסתכל וירצה את תפקידו של זולתו ויקנא בו, כי כל אחד יש לו את החלק שלו ואת תפקידו.

וכל דברי משה רבינו "וכי קנאה יש בניכם", היא אחר שיש למלאכים דגלים.

נמצא כי נסתלקה הקנאה מן המלאכים על ידי הדגלים. וזאת היתה תאוותם של כלל ישראל בבקשתם את הדגלים, שכל אחד יכיר את מקומו ואת תפקידו ולא יבואו לידי קנאה.

***

ממשיך המדרש דידן בענין הדגלים (במדב"ר ב, ח): "בשעה שאמר הקב"ה למשה, עשה אותם דגלים כמו שנתאוון, התחיל משה מיצר, אמר: עכשיו עתידה המחלוקת להינתן בין השבטים, אם אני אומר לשבטו של יהודה שישרה במזרח והוא אומר אי אפשי אלא בדרום, וכן ראובן וכן אפרים וכן כל שבט ושבט מה אני עושה?! אמר לו הקב"ה: משה, מה איכפת לך, אין צריכין לך, מעצמן הן מכירין דירתן, אלא דייתיקי יש בידן מיעקב אביהם היאך לשרות בדגלים, איני מחדש עליהם כבר יש לה טכסים מיעקב אביהם כמו שטענו אותו והקיפו את מיטתו כך יקיפו את המשכן. דאמר רבי חמא בר חנינא: כיון שבא אבינו יעקב ליפטר מן העולם קרא לבניו דכתיב (בראשית מ"ט) "ויקרא יעקב אל בניו", וברכך וצוון על דרכי האלהים וקבלו עליהם מלכות שמים, משגמר דבריו אמר להם כשתטלו אותי ביראה ובכבוד לוו אותי ולא יגע אדם אחר במיטתי ולא אחד מן המצריים ולא אחד מבניכם מפני שאתם נטלתם מבנות כנען וכו', אלא אמר להם: בני יהודה יששכר וזבולון - יטענו מיטתי מן המזרח, ראובן ושמעון וגד - יטענו מיטתי מן הדרום, אפרים ומנשה ובנימין - יטענו מן המערב, דן אשר ונפתלי - יטענו מן הצפון יוסף - אל יטען שהוא מלך ואתם צריכין לחלק לו כבוד. לוי - אל יטען, למה? שהוא טוען את הארון, ומי שהוא טוען ארונו של חי העולמים אינו טוען ארונו של מת! ואם עשיתם וטענתם את מיטתי כשם שצויתי אתכם האלהים עתיד להשרות אתכם דגלים וכו'. ע"כ.

וצריך להבין מה השייכות בין נשיאת מיטתו של יעקב אבינו להליכת ישראל במדבר?

בפרשת השבוע פרשת במדבר הפרק השני עוסק בענין הליכת וחניית עם ישראל במדבר.

עם ישראל במדבר לא הלכו בערבוביה או באיזו שיירה, כמנהג הולכי דרכים. אלא הם הלכו בסדר מיוחד, מחנות מחנות: במרכז שכן המשכן - "מחנה שכינה", מסביב לכל המשכן שכנו הלויים - "מחנה לוויה", ומסביבם שכן "מחנה ישראל" - מסודרים ומחולקים לפי שבטים, כל שבט במקום מיוחד, שלושה שבטים בכל צד. כל שבט נשא עימו דגל, בעל צבע מיוחד, שעליו מצויר סמל מיוחד המאפיין אותו.

אומר המדרש (במדבר רבה פרשה ב אות ג): בשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני, ירדו עמו כ"ב רבבות של מלאכים שנאמר (תהלים ס"ח) "רכב אלהים רבותים אלפי שנאן", והיו כולם עשויים דגלים דגלים שנאמר (שיר השירים ה') "דגול מרבה". כיון שראו אותן ישראל שהם עשויים דגלים דגלים התחילו מתאווים לדגלים, אמרו: הלאי כך אנו נעשים דגלים כמותן וכו'. אמר להם הקב"ה: מה נתאוויתם לעשות דגלים חייכם שאני ממלא משאלותיכם (תהלים כ) "ימלא ה' כל משאלותיך". מיד הודיע הקב"ה אותם לישראל ואמר למשה לך עשה אותם דגלים כמו שנתאוון. ע"כ.

יש להבין מה הצורך למלאכים בדגלים ומה מעלתם?

מובא בשבת (פס), שמשוה טען לפני המלאכים, שאין הם זקוקים לתורה. משום, "קנאה יש בניכם!" ומבואר שאין למלאכים קנאה. וצוין רעק"א בגליון הש"ס שם, לדברי רש"י בפרשת בראשית (א', כ"ו) על הפסוק "נעשה אדם": ענוותנותו של הקב"ה למדנו מכאן, לפי שהאדם הוא בדמות המלאכים ויתקנאו בו, לפיכך נמלך בהם וכו'. ע"כ. משמע שיש למלאכים קנאה.

וכן יש להוסיף, דאיתא בחולין (צ"א), על הפסוק (ויצא כ"ח, י"ב) "והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו", תנא, עולים ומסתכלים בדיוקנו של מעלה (פרצוף אדם שבארבע חיות שבכסא הכבוד דמות יעקב, רש"י) ויורדים ומסתכלים בדיוקנו של מטה. בעו לסכוניה, מיד "והנה ה' ניצב עליו" (- לשומר, רש"י). וכתב רש"י: בעו לסכוניה, מחמת קנאה. ושוב חזינו ששייך קנאה אצל המלאכים.

וכן מובא באבות דרבי נתן (י"ב, ו), אף הקב"ה עושה שלום במרום, ואיזה שלום עושה הקב"ה במרום? שלא קרא עשרה גבראל עשרה מיכאל עשרה אוריאל עשרה רפאל, כדרך שבני אדם קורין עשרה ראובן עשרה שמעון עשרה לוי עשרה יהודה. שאלמלא עשה כדרך שבני אדם עושים, כיון שקרא לאחד מהם באין לפניו ומתקנאין זה בזה (שהיה רואה לאיזה

ונראה לבאר על פי דברי הגאון רבי יהונתן אייבשיץ ז"ע בספרו יערות דבש (ח"ב דרוש ז') שבעת פטירת הצדיק מעלותיו ומידותיו מסתובבים באויר, וניתן לחטוף ולקבל. וז"ל: כמה דברים ישים האדם ללבו במיתת הצדיק, כי יאמרו זה מת, אולי אנכי אבנה להגות בתורה ולמלאות מקומו, כי אין צריך מילוי מקומו בכל דבר, וביחוד בהפלגות חידוד, רק שהאיש הצדיק היה מלוּבש ומעוטר במדות רבות וכמה מעלות טובות, ובמותו, הרי כל מעשיו ומדות וקניני שלימות שהיו לו, מופקדים, וכל איש ישראל יכול לזכות, זה יאמר אני אזכה במידת ענוה שלו, וזה יאמר אני אזכה במידת החמדה בתורה כמוהו, וזה יאמר אני אזכה במידת לרדוף שלום כמוהו, וזה יאמר אני אזכה במדת לרחם נדכאים ולחזק כושלים להיות אבי יתומים ואלמנות כמוהו, וזה יאמר אני אזכה במדת מדקדק במצוה כמוהו, וזה להיות ירא חטא וסור מרע כמוהו, וזה יאמר בשאר מידות, וכל אחד יכול לזכות במדה ומעלה אחת וכו'. ע"כ.

ממילא בעת פטירתו של יעקב אבינו כל מעלותיו עברו אל השבטים הקדושים, לכן יעקב אבינו ציוה עליהם את סדר עמידתם סביב המיטה, כל אחד בצד אחר, כפי מה שהוא ראוי לקבל, כפי אותה מעלה שהא יכול להשיג. ובעצם הצדדים במדבר ניתנו לכל שבט כפי מעלותיו, ואת מעלותיהם הם קיבלו בעת פטירת יעקב אבינו. לכן הצדדים במדבר הם ההמשך לצדדים של מיטתו של יעקב אבינו.

על פי זה נבוא ונבאר גמרא תמוהה, הגמרא בכתובות (קג:) מביאה, שביום פטירתו של רבינו הקדוש יצאה בת קול ואמרה: שכל מי שהיה באשכבתיה דרבי, מזומן הוא לחיי העוה"ב. מוסיפה הגמרא ומספרת, כי היה כובס אחד שבכל יום היה בא לפני רבי, ובאותו יום שנפטר רבי לא הגיע וממילא הוא לא היה בהלווייתו של רבי, ומרוב צער עלה לראש הגג והפיל עצמו לארץ ומת. יצאה בת קול ואמרה: אף ההוא כובס מזומן הוא לחיי העולם הבא.

והדבר תמוה, הרי המאבד עצמו לדעת דבר חמור הוא מאוד עד שאין לו חלק לעוה"ב (עי' בהגהות יד המלך הלכות אבילות פ"א ה"א שהביא לך מקור מהגמרא בויטין נז: בענין ארבע מאות ילדים וילדות שקפצו מן הספינה ושאלו את הגדול שבהם מה דינם לחיי העולם הבא). וכיצד כובס שאיבד עצמו לדעת זכה לחיי העולם הבא?

בשו"ת שבות יעקב (ח"ב סימן ק"א ציינו הגרעק"א בגליון הש"ע י"ד סימן שמ"ה) הביא דברי המהר"ט שנתקשה בזה וביאר, שהכובס הפיל עצמו מהגג כדי לקבל עליו דין שמים של סקילה על שחילל שבת לפי שהשמש זרחה בשביל אשכבתיה דרבי כדאיתא בירושלמי. והשבות יעקב הביא דברי היפה תואר שכתב וז"ל: נראה לי אף מי שחייב מיתה אינו רשאי להמית את עצמו דלא יצא מכלל ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש. ויניח הדבר ביד ה'. ומה שאמרין בפרק הנושא בהאי כובס שהפיל עצמו מהגג... וזכה לחיי עולם הבא, אין ראיה כי אולי מרוב עוגמת נפש על חטאתם לא דקדקו, או לא ידעו בדין ובחרו מות מחיים וזכו לחיי העולם הבא מפני תוקף תשובתם שהם טועים בענין מיתתם. עכ"ל.

ונראה ליישב בדרך הדרוש, המשנה בסוף מסכת סוטה אומרת: "משמת רבי בטלה ענוה ויראת חטא", כלומר בעת פטירתו של רבי היתה מידת הענוה הפקר, וכל אלה שהשתתפו בהלווייתו של רבי זכו למידת הענוה בצורה המושלמת ביותר, וממילא זכו "לחיי העולם הבא". וכדברי הרמב"ן באיגרתו: "וכאשר תתנהג במידת הענוה להתבושש מכל אדם ותתפחד ממנו ומן החטא, אז תשרה עליך רוח השכינה, וזיו כבודה, וחיי העולם הבא" (עי' מכתב מאלוהו ח"ג עמוד 245).

לפי זה יש לומר כי ההוא כובס שלא השתתף בהלווייתו של רבי, לא זכה לקבל את מידת הענוה והצטער על כך מאוד, לכן עלה על הגג ונפל לארץ, אין הכוונה שאיבד עצמו לדעת אלא ששבר את מידת הגאווה שהיתה בו, כי עד עכשיו היה מרגיש עצמו כאדם גדול העומד על הגג ומביט על כולם מלמעלה למטה, ואחר כן שבר את מידת הגאווה ונעשה בעל ענוה, ובזכות זה נעשה בן העולם הבא.

רב מרי בר רחל:

הגמרא בכתובות (נג.) מספרת שהיו שבויים בנהרדעא וציוה אבוא דשמואל לאחד שישמור עליהן לבל יאסרו. אמר לו שמואל וכי מי שמר עליהם עד עכשיו? ופירש תוספות וכבר נאסרו. אמר לו אביו: וכי אם היו בנותיך גם היית אומר כן. אומרת הגמרא שהיה זה כשגגה היוצא מלפני השליט ובנותיו של שמואל נפלו בשבי. [נלמד מכאן עד כמה גדול כח הדיבור. הביטוי המקביל של "לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן" [מסכת ברכות יט.] - כשמדבר על עצמו].

השובים העלו את בנותיו של שמואל לארץ ישראל, ביקשו בנותיו של שמואל מהשובים שישארו מחוץ לבית המדרש, והנשים נכנסו והצהירו שנשבו והיו טהורות, ואמנם רבי חנינא התירם להינשא לכהן. אחר כך נכנסו השובים לבית המדרש אמר רבי חנינא: בנן דמוריין אינון. איגלאי מילתא דבנתיה דמר שמואל הווין.

רבי חנינא ידע שהנשים בעלות הוראה כי ידעו את ההלכה שאם רבי חנינא היה יודע שהיו שבויים [כי היה רואה את השובים] לא היה מקבלן כנאמנות [כי אז לא תקף הכלל של "הפה שאסר..."] ובסופו של דבר התברר באמת שהם היו בנותיו של שמואל.

והנה, כתב הרשב"ם בבבא בתרא (קמט.) בענין "רב מרי בר רחל": הוא איסור גיורא שבא על רחל בת מר שמואל קודם שנתגייר ונתעברה הימנו בגיות את רב מרי בר רחל ובתוך כך נתגייר ואח"כ נולד רב מרי והוא ליה הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה והיא מבנות שמואל שנשבו כדאיתא בכתובות (דף נג.). אולם תוספות חולקים ואומרים שמסוגיית הגמרא בכתובות משמע שלא נטמאו ולכן לא נראה כי רב מרי בר רחל היתה בתו של שמואל שנשבתה.

והנה לפי שיטת הרשב"ם (וכן היא שיטת רש"י בברכות טז. ב"מ עג רע"ב), צריך להבין כיצד מחטא של שמואל שזלזל בבנות ישראל שנשבו, יצא האמורא הקדוש רב מרי בר רחל?

ונראה ליישב על פי דברי המדרש תלפיות שמבאר כי המשיח יצא מבוועז ותמר וכן שלמה המלך יצא מבת שבע ודוד, דוקא ממעשה נבזה כדי להסתיר מהשטן, לבל ידע ויקטר. לפי זה הוצרך רב מרי בר רחל לצאת דוקא ממקום שפל של חטא של שמואל בכישלון בדיבור, ובנותיו נפלו בשבי, וכו', כדי להביא נשמה גבוהה כמו זו לעולם.

ועוד יש ליישב על פי יסוד של הנעם אלימלך (פרשת ויחי פרשת קרח ובליקוטי שושנה) על הפסוק "אשרי נשיא יחטא" – ופירשו חז"ל אשרי הדור שהנשיא חוטא. וביאר, כי הצדיק שדבוק כל הזמן בעולמות העליונים אינו יכול להעלות עמו את הדור, לכן הקב"ה מביא אותו לידי חטא ואזי כשעושה תשובה מעלה יחד עמו בתשובתו את שאר העם. והביא את המשל לעניה שנפל לה כד חרס לבאר אולם כשנפל לשפחת המלך כד זהב שמחה, כי אמרה מי שיעלה את כד הזהב יעלה גם את כד החרס שלי. יעו"ש באריכות.

לפי זה יש לומר כי רק על ידי חטאו של שמואל שנכשל בדיבור, ובודאי עשה על זה תשובה וחרטה, ועל ידי זה יכול היה להמשיך ולהוציא את נשמת רב מרי בר רחל מעמקי הקליפה ולהחזירה לשורשה העליון.

בספר פרשת דרכים (דרוש א') מביא נידון האם האבות היה להם דין בן נח ודין ישראל נהיה רק בעת מתן תורה או שהיה להם דין ישראל כבר מזן אברהם אבינו. והביא כי נחלקו בזה הרמב"ן ורבותינו הצרפתים שכתב הרמב"ן (פרשת אמור כ"ד, י') על הפסוק: "ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי": "ומה שאמר בתורת כהנים 'בתוך בני ישראל – מלמד שנתגייר', אינו שיצטרך בגירות, אלא ככל ישראל שנכנסו לברית במילה וטבילה והרצאת דמים, וכו', והצרפתים אומרים, כי טעם הגירות מפני שהיה קודם מתן תורה והיה משפטו לילך אחר הזכר, ממה שאמרו: באומות הלך אחר הזכר. וכאשר נולד זה לא מלו אותו כי מצרי היה

בדינו, אבל כשגדל והתגיייר לדעתו ונימול. ואין דעתי כך, כי מעט שבא אברהם בברית היו ישראל ובגויים לא יתחשבו".

הרי, כי לדעת הרמב"ן גם לפני מתן תורה היו בגדר ישראל ולכן לא הוצרך להתגיייר. ולדעת חכמי צרפת קודם מתן תורה לא יצאו מכלל בני נח. ולפיכך הוצרך להתגיייר, משום דקיי"ל באומות הלך אחר הזכר.

ומבאר הפרשת דרכים בזה נחלקו השבטים ויוסף, כי השבטים אכלו מפרכסת כי לישראל מותר לאכול מפרכסת כיון שניתרת על ידי שחיטה לעומת זאת יוסף סבר כי דין בן נח להם ואסור להם לאכול מפרכסת והרי זה חשיב כאבר מן החי.

ורש"י בשני מקומות במסכת עבודה זרה מצינו שכתב להדיא כי היה להם דין של בן נח רש"י (ג. ד"ה נמרוד) וז"ל: השליך את אברהם אבינו באור כשדים על שלא קיבל עליו לעבוד עבודת כוכבים שנאסרה לבני נח, ואברהם בן נח הוא שלא היה בשעת מתן תורה ועל שם כך נקרא אמרפל בכיצד מעברין (עירובין נג) שאמר והפיל אברהם בכבשן האש.

וכן כתב (בדף נא. ד"ה לבני נח): כל זמן שלא ניתנה תורה אף ישראל נקראו בני נח.

[אגב, כתב רש"י במסכת יבמות דף מו. בביאור "שכן מצינו באבותינו": "בימי משה כשיצאו ממצרים ויצאו מכלל בני נח לקבל התורה ולקבל פני שכינה".

ויש להעיר, כי לכאורה סדר הדברים שמציין רש"י אינו נכון, כי בתחילה זכו לקבל פני שכינה עם ירידת הקב"ה אל ההר ורק לאחר מכן קיבלו את התורה? ואולי יש ליישב אי נימא כי שיטת רש"י כשיטת התוס' בהוריות ח: ד"ה והא אמר מר שכבר במרה קיבלו ישראל דין בני ישראל ולא בעת מתן תורה. יעו"ש ודו"ק היטב. ולפי"ז קדמה קבלת התורה להקבלת פני שכינה].

וצריך ביאור שכן הגמרא להדיא בקידושין (יח.) אומרת כי עשו ישראל מומר הוה, הרי שדין ישראל לו. וכן נאמר בפרשת שמות "בני בכורי ישראל". וכן בגמרא בנדרים (דף ל"ב) על הפסוק "ויוצא אותו החוצה" שנאמר אצל אברהם (בראשית ט"ו) אומרת הגמרא: "אמר לפניו: רבונו של עולם, הסתכלתי במזל שלי ואין לי בן אחר אלא ישמעאל, אמר לו צא מאצטגנינות שלך, אין מזל לישראל".

ואם כן איך ניתן לומר כי דין בן נח להם?

ונראה ליישב על פי דברי החתם סופר בענייני גירות, בחידושי החתם סופר (ליום ב' דחול המועד פסח מהדורא תליאתה) מביא את דברי הגמרא ביבמות (סח:) מפני מה גרים מעונים ומדוכאים, פני ששהו לבוא לגייר עצמם. מקשה על זה החת"ס: מדוע יש להענישם הרי רק עכשיו גילו את האמת ובאו והתגייירו? ומביא בשם האריז"ל שכל הגרים שמתגיירים, בזמן שהקב"ה חיזר אצל אומות העולם שיקבלו את התורה מיאנו האומות מלקבלה, אולם היו ביניהם כמה וכמה שרצו לקבל את התורה, אבל כיון שרוב מאנו לא יכלו לעמוד נגד הרוב, והמה נשמות הגרים אשר מתגיירים בכל דור ודור, א"כ מוטבע בנשמה הזו כבר מתחילת ביאתה לעוה"ז להתגיייר לכן נענשים על שאיחרו לבוא להתגיייר.

וכעין זה כתב החיד"א בספרו מדבר קדמות (מערכת ג' אות ג'): על דברי הגמרא ביבמות (מח: סב.): "גר שנתגיייר כקטן שנולד דמי". בחון לשון הזהב שאמרו גר שנתגיייר ולא אמרו גוי שנתגיייר, להורות כי זאת לפניו ממעמד הר סיני שקבלנו התורה שם נמצא נפש הגר הזה הבא אחר זמן רב מאד להתגיייר, וכמו שאמרו ז"ל דנפשות הגרים עמדו במעמד הר סיני, ונמצא שמאז הימים נפש זו עמדה ונשאת במעמד הנפלא של הר סיני אלא דאשתהויי אשתהי עד הזמן הזה, ושפיר אמרו גר שנתגיייר. עכ"ל.

וידוע המעשה עם הגרף פוטוצקי שלא הסכים לכל מה שניסו לשכנעו לתת לו עולם ומלואו, ואף בלילה קודם שהעלוהו למוקד בא אליו הגר"א ואמר לו: "כשם שנכנסתי והגעתי עד לכאן בכוחות עילאיים ונעלמתי מעיניהם של עשרות השומרים שבחוץ, כך יש לי כוחות טמירים להצילך ברגע זה

מהשריפה המתוכננת למחר, כל שעליך לעשות אינו אלא לאחוז בידי וביחד נייעלם משוטרי האינקוויזיציה ואביאך אל ארץ מבטחים".

"לא! רבי קדוש", ענה גר הצדק לגאון מוילנא והוסיף ואמר: "איני רוצה להינצל, רוצה אני ומשתוקק לזכות ולהישרף מחר על קידוש ה'". ואכן למחרת עלה הוא על המוקד, לא לפני שזעק והרעיד את ליבם של כל ההמון שחזה בשריפתו בקוראו את פסוק הימנון אומתנו: "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד". וקפץ בשמחה לאש.

ובאותו זמן נשאל הגרף הכיצד זה הוא מוכן למסור את נפשו ויש אחרים יהודים המסכימים לעזוב את הדת היהדות בשאט נפש?

ענה על כך אותו גר צדק: כשהשיבו אומות העולם בשלילה לשאלתו של הקדוש ברוך הוא: "רצונכם לקבל את התורה?" היו ביניהם מעט אנשים שאכן הביעו את רצונם לקבל את התורה, אך כיון שרובם סירבו לקבלת התורה, עזבם הקדוש ברוך הוא והציע את התורה לעם ישראל, אשר הכריזו ואמרו: "נעשה ונשמע"! וכיון שהקדוש ברוך הוא אינו מקפח שכר של אף בריה, לכן במשך הדורות חוזרות ומתגלגלות אותן נשמות טובות מאומות העולם שהביעו את הסכמתן לקבל את התורה, ומתגיירות ומצטרפות לעמנו הנפלא.

לעומתם היו בעם ישראל אנשים שאכן הכריזו גם הם: "כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע", אך בליבם לא רצו בכך, והכרזתם לא היתה מרצונם המלא, אלא אך ורק מהשפה ולחוץ כיון שהתביישו הם מחבריהם לסרב לקבלת התורה. לכן במשך הדורות נפליטים הם מעמנו הנבחר ומצטרפים לעובדי אלוהי הנכר.

נמצא אם כן שגוי בעת לידתו כבר קיבל נשמה יהודית אלא שהגוף שלו עדיין גוף של גוי הוא עד שמתגיייר ואז זוכה לקבל גוף חדש של יהודי.

לפי זה יש לומר, כי עם ישראל קודם מתן תורה על אף היותם בגדר בני נח, אבל כפלי חלק הנשמה שלהם ודאי שהיתה להם נשמה יהודית אלא שעדיין הגוף היה בגדר בני נח, ולכן כלפי קיום המצוות אזלינן בתר גופא, ולא נתחייבו במצוות עד מתן תורה. וכלפי מעלת הנשמה היהודית שהיתה בהם, נקראו "בני בכורי ישראל".

ונראה לומר על פי דרך זו, כי בכל דור ודור חוזר שוב מהלך זה כבעת מתן תורה, שבתחילה באה חלק הנשמה ורק אחר כך חלק הגוף, עם ישראל בליל הסדר דומים הם לגר המתגיייר, ובעת ליל הסדר מקבלים הם את חלק הנשמה וכגוי שנולד, וכדוגמת עם ישראל בזמן האבות וקודם מתן תורה שהיתה להם נשמה עליונה של יהודי, אולם את הגוף היהודי מקבלים בעת מתן תורה, לכן את ליל הסדר פותחים בסיפור אברהם אבינו, כי אז עם ישראל קיבל את חלק הנשמה שלו, ובעת מתן תורה קיבלו ישראל גם גוף יהודי, ולכן נסתלקה מהם זוהמת נחש ולא היתה שולטת בהם מיתה (שבת קמו:) כך בכל שנה ושנה בחג השבועות אנחנו מקבלים שוב גוף יהודי מחדש, וכשם שגר מתגיייר על ידי מילה טבילה והרצאת קרבן, כך גם יהודי בחג השבועות לפנות בוקר טובל כדי לקבל גוף יהודי.

הירושלמי במסכת ראש השנה (פרק ד' הלכה ח') אומר: "בכל הקרבנות כתיב חטא ובעצרת אין כתיב חטא; אמר להן הקב"ה: מכיוון שקיבלתם עליכם עול תורה - מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיכם". ומסביר בעל "קרבן העדה": "בכל הקרבנות כתיב: 'ועשיתם שעיר עיזים אחד לחטאת', ובעצרת לא כתיב 'לחטאת' אלא 'שעיר עיזים אחד'".

ולפי דרכינו יש לומר, כי בחג השבועות אנו מקבלים גוף חדש, גוף של יהודי, כגר שנתגיייר כקטן שנולד דמי, ממילא נמחק כל העבר ומעתה פותח דף חדש ולכן נמחלים כל עוונותיו.